

Predkladacia správa

Ministerstvo financií Slovenskej republiky predkladá na rokovanie vlády Slovenskej republiky návrh zákona, ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony v súvislosti s konsolidáciou verejných financií (ďalej len „návrh zákona“).

Vysoké úrovne deficitu verejných financií a dlhu verejnej správy spôsobené nepredvídanými okolnosťami predchádzajúcich rokov, ktoré mimoriadne zaťažili štátny rozpočet, si vyžadujú prijať konsolidačné opatrenia, čím sa prispeje k stabilizácii verejných financií a zníženiu schodku rozpočtu verejnej správy.

Návrhom zákona sa zavádzajú opatrenia so zámerom konsolidácie verejných financií, ktoré sa týkajú predovšetkým

- daňových zákonov, a to
 - zákona o dani z príjmov zmenou a zavedením ďalších pásiem progresívneho zdanenia príjmov fyzických osôb, zavedením osobitného základu dane z výnosov (príjmov) z poplatkov za vykonanie platobnej operácie prostredníctvom platobnej karty v prospech hráčskeho účtu a zavedenia nového pásma minimálnej dane,
 - zákona o dani z pridanej hodnoty, v ktorom sa ustanovuje paušálne odpočítanie dane vo výške 50 % pri osobných motorových vozidlách nepoužívaných platiteľom dane výlučne na podnikanie a pri tovaroch a službách obstaraných v súvislosti s týmito vozidlami a dochádza aj k úprave v zozname tovarov, na ktoré sa uplatňuje znížená sadzba dane,
 - zákona o osobitnom odvode z podnikania v regulovaných odvetviach, kde sa navrhuje osobitná sadzba pre tie regulované odvetvia, u ktorých je možné naďalej predpokladať vysokú mieru ziskovosti, pričom vyššia miera sociálnej zodpovednosti osôb podnikajúcich v týchto odvetviach podporí aj konsolidačné úsilie vlády,
 - zákona o dani z poistenia, kde sa navrhuje zvýšenie aktuálne uplatňovanej sadzby dane z poistenia z 8 % na 10 % zo základu dane,
- predpisov v oblasti sociálneho poistenia a zabezpečenia, súvisiacich s cieľom zosúladiť definíciu závislej práce so zvyšným obsahom Zákonníka práce, a tým znížiť mieru jeho obchádzania, so vznikom a zánikom povinného nemocenského poistenia a povinného dôchodkového poistenia samostatne zárobkovo činnnej osoby, zvýšením minimálneho mesačného vymeriavacieho základu na platenie poistného, zavedením postupného vyklesávania dávky v nezamestnanosti, so vznikom nároku na nemocenské zamestnanca, zrušením výnimky z platenia poistného na sociálne poistenie; zároveň sa navrhuje v rokoch 2026 až 2028 zachovať sumu 13. dôchodku na úrovni sumy 13. dôchodku určenej pre rok 2025, ďalej sa navrhuje predĺženie poskytovania náhrady príjmu pri dočasnej pracovnej neschopnosti z 10 na 14 dní, navrhuje sa zrušenie výnimky z platenia poistného na sociálne poistenie zamestnancom a zamestnávateľom, zvyšuje sa dolná hranica výšky pokuty za porušenie zákazu nelegálneho zamestnávania, táto úprava má reagovať aj na boj proti fiktívnym živnostiam, zároveň sa zavádza mechanizmus motivujúci včasnú a riadnu úhradu pokuty (úhrada 2/3 z uloženej pokuty);

- zákona o ochrane a využití nerastného bohatstva (banský zákon), v ktorom sa navrhuje úprava legislatívneho rámca úhrad za využívanie nerastného bohatstva, zavedením novej kategórie surovín, pričom sa aktualizujú sadzby úhrad, čím sa dosiahne vyšší príjem štátneho rozpočtu a takisto aj efektívnejšie financovanie opatrení na odstraňovanie následkov banskej činnosti;
- zákona o cestovných náhradách tak, aby bolo možné operatívne opatrením Ministerstva financií SR ustanoviť aj osobitné vyššie sadzby stravného pre niektoré skupiny zamestnancov a pre niektoré krajiny, keďže k plošnému zvýšeniu základných sadzieb stravného nie je možné pristúpiť práve z dôvodu potreby konsolidácie;
- zákona o zdravotnom poistení, v ktorom sa navrhuje úprava sadzieb pre odvod poistného na verejné zdravotné poistenie, zvýšenie sadzieb zamestnanca, samostatne zárobkovo činnnej osoby a tzv. samoplatiteľa o 1 percentuálny bod;
- zákona o povinnom zmluvnom poistení, v ktorom sa navrhuje zvýšenie odvodu časti poistného z povinného zmluvného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, takto odvodené finančné prostriedky budú príjmom osobitného účtu Ministerstva vnútra Slovenskej republiky a budú rozdelené hasičským jednotkám a jednotlivým zložkám ministerstva vnútra na zabezpečenie ich materiálno-technického vybavenia, jeho údržbu a prevádzkovanie;
- zákona o hazardných hrách, kde sa navrhuje zvýšenie sadzby odvodov za prevádzkovanie on-line hazardných hier, v záujme určitého zrovnoprávnenia zdaňovania hazardných hier sa vytvára priestor aj na zvýšenie odvodov za prevádzkovanie hazardných hier v kamenných prevádzkach, navrhuje sa zvýšenie sadzby odvodov z výťažku a z poplatku, resp. provízie za prevádzkovanie kurzových stávok v internetovej herni, ako aj za prevádzkovanie kurzových stávok v rámci kombinovanej licencie a za prevádzkovanie internetových hier v internetovom kasíne, zároveň sa navrhuje zvýšenie paušálneho ročného odvodu do štátneho rozpočtu za jedno technické zariadenie;
- zákona o elektronických komunikáciách a zákona o platobných službách v súvislosti s opatreniami na potláčanie nelegálneho internetového hazardu;
- zákona o rozpočtovom určení, v ktorom sa navrhuje zníženie percenta podielových daní poukazovaného obciam z dôvodu konsolidácie verejných financií.

Predkladaný návrh zákona je v súlade s Ústavou Slovenskej republiky, ústavnými zákonmi a inými právnymi predpismi, s nálezmi Ústavného súdu Slovenskej republiky, medzinárodnými zmluvami a dokumentmi, ktorými je Slovenská republika viazaná, ako aj v súlade s právom Európskej únie.

Návrh zákona je v súlade s Európskou chartou miestnej samosprávy.